

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Avstrijska delegacija začela je v torek svoje delovanje. Dr. Smolka odložil je svoj delegacijski mandat; na njegovo mesto se je poklical njegov namestnik Jasinski. — Preteklo soboto interpelirali so v odseku za vnanje zadeve ogerske delegacije Kalnoky-a gledé sedanjega politiškega položaja; minister je povdarjal, da so razmere z Nemčijo in Rusijo še vedno prijazne; gledé vzhoda je izjavil, da o faktučni združitvi vzhodnje Rumelije z Bolgarijo ne more biti govora. Večina delegirancev in ogerski ministri podali so se v Pešto, da se udeležijo zaključnja deželne razstave. — Štajerski konservativni deželni poslanec Thaller se je poslanstvu odpovedal in bode nova volitev 9. novembra. — V Brnu se snide 16. novembra enketa, katera se bode bavila z vprašanjem, kako bi bilo mogoče pomagati propadajočemu kmetskemu stanu; deželni odbor je na povelje deželnega zbora natančno preiskaval kmetске razmere ter dotične poizvedbe predložil omenjeni enketi. — Včeraj se je zatvorila ogerska deželna razstava brez posebne slovesnosti; cesarjevič Rudolf izjavil je v navzočnosti predsedništva, članov deželne komisije in razstavljalcev, da je razstava zaključena. — Profesor Šuklje odložil je svoj državno-zbornski mandat ter prosil predsedništvo drž. zbornice, naj posreduje, da se hitro razpiše nova volitev, za katero se zopet kot kandidat priporoča. — V gališkem deželnem zboru se bode v prihodnjem zasedanju predložila postava o posilnem zavarovanju proti ognju.

Vnanje države. Nemški državni zbor sklican je v 19. dan meseca novembra. Pri volitvi volilnih mož izvoljenih je bilo v berlinskih volilnih okrajih izmed 4000 volilnih mož 960 konservativcev in 170 nacionalnih liberalcev; drugi so vsi svobodnjaki. — Danes teden ustrelil je nekdo s samokresom na voz, v katerem se je vozil minister Freycinet iz ministerskega sveta v palačo vnanjega ministerstva. Nihče ni bil ranjen. Napadovalec, katerega so prijeli, neče dati nobenih pojasnil o svoji osebi, tudi neče povedati, kaj je bilo povod temu zločinu. — Turki pošiljajo vedno nove čete na vzhodnje-rumelijsko in srbsko mejo; v kratkem bodo imeli zbranih 180.000 vojakov. Parniki avstro ogerskega Lloyd-a so iz Smirne in Mudanije pripeljali 40.000 mož; tudi Črna gora se oborožuje, ter hoče biti pripravljena za vse slučaje. — Papeževa odločitev gledé Karolinškega vprašanja je uže gotova ter se v kratkem izroči poslanikom. Sv. oče odločili so tako, da ste obe stranki z rešitvijo zadovoljni. — V ponedeljek vršil se je slovesen vhod princa Albrehta v Brunšvik; narod je navdušeno

pozdravljal vladarja. — V južni Italiji še vedno kolera razsaja, na Španjskem pa je ponehala.

Za poduk in kratek čas.

Gregor Jož. Plohel, doktor bogoslovja, dekan in nadžupnik Ptujski.

(Dalje.)

V četrtem in petem stoletju, ko so se klatili, pustošili in morili v gornji Panoniji različni divjaki: Goti, Vandali, Huni i. t. d., je menda malo ljudi živih ostalo; preminola je po takem tudi sv. krščanska vera; in naši slovenski pradedi so v 6. stoletju našli tu le prazne prostore; znova so morali krčiti, obdelovati po divjih rodovih poteptano, upostošeno zemljo; in znova se je moralo tukaj vkoreniniti krščanstvo; in tako sta postala sv. brata Ciril in Metod naša draga blagovestnika, ki sta v drugi polovici 9. stoletja v Panoniji našim prednikom v slovenskem jeziku oznanjevala veličanstvo božje, ko so se pred nemški duhovniki v tem poslu zvečinoma zastoj trudili. Od devetega stoletja naprej se je sveti evangelij v Ptujih vedno pridigoval in leta 1846 je tedanji nadžupnik Fran Cvetko, Dornavski domačin, jako slovesno obhajal tisočletnico obstanka cerkve sv. Jurja v Ptujih; ta krasen hram božji, kakor je sedaj, sicer ni iz tiste dōbe; vendar deloma znabiti tako star, srednja ladija kaže očivestno romanski slog. — Pustimo pa sedaj to tisočletno dōbo veščakom, zgodovinarjem, katerim bo še marsikaj temnega razkriti in pojdimo v novejšo dōbo, iz katere bi še nas kaka reč znala zanimati.

Pa pustimo te starodavne čase, in pogledimo nekoliko v novejšo dōbo in prepričali se bomo: Slovenec mej Muro in Dravo prebil je britke ure tako, da se čuditi moramo, kako je mogoče, da še tu živi naš rod in sicer, krepak in prebujen, da ga ne bo lahko vničila več sovražna sila. —

Od leta 1396 do leta 1683 so divji Turčini 26krat napadli Štajarsko zemljo, so neusmiljeno ropali in pustošili. In poznej do leta 1704 pa še so nekaterokrat tukaj plenili roparski Kruci. Pri teh mnogih turških navalih je vselej skoraj najhuje bila zadeta naša pokrajina.

Profesor Fran Ilwof poroča iz deželnega arhiva v Gradci:*) L. 1605 je bil ves kraj od Radgone do Krapine upostošen, vničen. Od Negove so seboj vzeli dve osebi, eni roko odsekali, eno celo razmesarili. Iz Nove vesi na Murškem polju so odpeljali v sužnost 28 ljudi, Jurju Kancijanenu njegovo ženo in 12 let starega sina, Filipu Breko tri otroke, Mihaela Simoniča, Martinu Breko nosečo ženo in sina, hčer Benka

*) Poročilo zgodovinskega društva 32. zvezek 1884.

Moršanič in njegovega sina ženo, vsako z enim otrokom in obe noseči so tirali v sužnost. Ljutomer je bil pri tem divjem napadu do tal požgan; župnik Ormožki toži, da so zverinski divjaki tamo v cerkev vlomili, sv. rešnje telo sožgali, svete posode, mašne oblačila, altarska pogrinjala, bandera — vmes dragocene reči, poropali. (Dalje prihod.)

Smešnica. 46. Slovašk in madjarsk kmet se suideta pri zdravniku. Slovaka je noga bolela, Madjara tudi. Dokler ni nehal zdravnik Slovaku bolne noge drgniti, je ta prevelike bolečine upil, da je bilo strah. Nato začne zdravnik nogo Madjaru drgniti. Revni Slovak se napravlja hišo zapustiti ter misli: toliko bolečine sem trpel, ko je meni nogo drgnil; zdaj naj pa še Madjara javkati poslušam. Ali glej, Madjar moško tabak puši in ne javka. Slovak se mu ne more načuditi ter ga odhajaje popraša: „Kako si ti drgnjenje tako lahko trpel?“ „Eb-ata!“ pravi Madjar, misliš li, da sem jaz tako neumen, kakor ti? Jaz sem mu dal zdravo nogo drgniti, ne pa bolne“.

Razne stvari.

(Presvetli cesar) podarili so za prebivalce na Tirolskem po povodnji poškodovane zopet 20.000 gld.

(Povodenj.) Iz Celja se nam naznanja velika povodenj, katera je na vernih duš dan vsled dolgotrajnega deževja bila pri mestu na naglem nastala. Savinja je poplavlila ne le tako imenovanega mestnega drevoreda, temveč tudi veliki drevored, kjer so vojaške vaje, spremenil se je v jezero. Voda je vrela izpod zemlje ter pritekla celo v nekatere sobane v celjski bolnišnici. V nevarnosti so bili prebivalci „Sannhofs“; prepeljati so se morali iz poslopja po čolnu na varni kraj. Škode je bilo posebno v kletih po mestu.

(Nedolžne žrtve.) Kakor slišimo, so možje v zadevi g. opata v Celju že v zaporu in to v trdem. Mi ne rečemo k temu ničesar, a vprašamo v vsej resnobi: kdo je v tej reči kriv?

(Posnemanja vredno.) Na veseli gostiji pri M. Snežni na nemški meji je nekdo izprožil misel, naj bi gostje za društvo sv. Cirila in Metodija kaj vložili. Precej se je to zgodilo in 6 gld. uredništvu „Slov. Gosp.“ odposlalo. To je veseli začetek!

(Čudna prikazen.) Pri neki hiši na Šmiklavškem hribu nad Celjem se je postavilo novo stranišče. To še ni nič čudnega ali kar ne gre ljudem v glavo, je to, da so deske po barvi in obliki čisto podobne tistim, ki so bile prej pri božjem grobu nemške cerkve v Celju.

(Cena letošnjemu vinu.) V Kamnici pri Mariboru prodaja se letošnje vino od

90 do 100 gld. štrtinjak, v Pekrah pa po 130 do 140 gld., pri sv. Petru od 80 do 90 gld. in v Framu na Pohorju po 120 do 135 gld.

(V Celjski okolici) je na prodaj več prav lepih posestev. Kdor namerava, se ondi naseliti, naj se zglesi pri uredništvu „Slovenskega Gospodarja.“

(Cesarjevič Rudolfovo sadje-rejsko društvo) v St. Juriji dobilo je na razstavi v Budimpeštu veliko svetinjo.

(Roparstvo.) V Selah pri Brežicah sta dva moška, po marnju soditi Hrvata, udovo Marijo Pal, gredočo domov, roparski napadla in ji svoto 70 gld. unesla.

(Nasledki ponočevanja.) V Sevnici je tamošnji župan, notar Fr. Veršec, moral celo vrsto ljudi zaradi ponočnega rogoviljenja kaznovati. V njih vrsti se bere tudi ime Wermuth, ali je to učitelj na šulvereinski šoli. tega ne vemo.

Loterijne številke:

V Gradcu 31. okt. 1885: 40, 12, 7, 48, 66
Na Dunaji „ „ 7, 51, 74, 27, 58

Prilodnje srečkanje 7. novembra 1885.

Prodaja cerkvenega vina.

Na Martinovo 11. novembra se bode deset polovnjakov dobrega cerkvenega vina pri sv. Urbanu blizu Ptuja, proti gotovi plači prodajalo.

Cerkveno predstojništvo pri sv. Urbanu.

Naznanilo.

1-2

Dne 17. novembra t. l. ob 10 uri predpoldne se bo v cerkvenih kletih v Ritoznojku okoli 24 polovnjakov novega cerkvenega vina Ritoznojskega (Rittersberger) po dražbi prodajalo.

Cerkveno predstojništvo v Slov. Bistrici.

Oznanilo.

Za poluletni poduk v kovačiji na deželni podkovalni šoli v Gradcu, ki se začne 2. dne januarija meseca 1886, se odda 10 deželnih stipendij po 50 fl. in kolikor bo prostora, pristo stanovanje v zavodu, potem več okrajnih, podružničnih in društvenih stipendij tudi po 50 gold.

Prosilci naj svoje dobro podprte prošnje vložijo najdalje do 30. dne novembra meseca t. l. pri deželnem odboru v Gradcu. Več se pove v št. 44. „Slovenskega Gospodarja“ dne 29. oktobra t. l.

V Gradcu, dne 17. oktobra meseca 1885.

1-2

Iz štajersk. dežel. odbora.